

Tíðindi úr
tinginum

við Árna Gregersen

Loyvini eru galdandi til 31. desember 2017. Verður onki gjørt, so fara tey at rulla víðari

Nú harðnar stríðið um nýggja fiskivinnupolitikk

Við at seta deadline á, hevur landsstýrismaðurin við figgjarmálum av álvara hert stríðið um nýggjan fiskivinnupolitikk

1. februar skal ein semja vera gjørd um, hvussu fiskivinnan skal skipast eftir 31. desember 2017.

Tá ið uppskot til nýggja figgjarlóg fyri 2015 herfyri var lagt fram, gjørdi landsstýrismaðurin við figgjarmálum, Jørgen Niclassen, Fólkaflokkurin, greitt, at formennirnir í samgonguflokkunum eru samdir um, at ein semja um nýggja fiskivinnuskipan skal liggja klár 1. februar næsta ár.

Men eitt er at áseta deadline fyri semju – eitt annað er at fáa semju í lag. Og við hvønn?

Andstøðan hevur í tinginum gjørt heilt greitt, at sleppur hon ikki við til at orða uppskotið til nýggja fiskivinnulóg, so verður hon heldur ikki við til at bera lógina ígjøgnum í tinginum.

Útrætt hond

Eitt sindur av orðadrátti hevur tikið upp um, um andstøðan er boðin við til tær fyrstu samráðingarnar um uppskotið ella ikki.

Jørgen Niclassen, Fólkaflokkurin, nevndi greitt í tinginum í seinastu viku, at andstøðan er boðin við og hann nevndi eisini, at tað sjálvandi hevur stóran týðning, at ein semja røkkur um flokksmørk og um markið millum andstöðu og samgongu.

Hann nevndi kortini eisini, at sjálvandi skal samgongan vita, hvørjum beini hon stendur á, áðrenn hon kann fara í samráðing við andstöðuna.

Trupulleikin

Og tað er júst har trupulleikin stingur seg upp.

Tríggir flokkar manna samgonguna: Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin og Miðflokkurin.

Tað er alment kent, at innanhýsis í Sambandsflokkinum er stóra ósemja um, hvønn veg eigur at farast við nýggju lógini um vinnuligan fiskiskap. Tey meira liberalu halda, at ein partur av føroyska tilfeinginum eigur at seljast vinnuni, so landskassin á tann hátt fær nakað av pengum – og at hesir pengar tá eisini avspegla eitt maknaðarvirði av tilfeinginum.

Hetta heldur enn at áseta gjøld, sum meira ella minni verða ásett av tinginum eftir hvussu nógv manglar í, í landshúsarhaldinum.

Fólkaflokkurin er heslt tann mest konservativi parturin í samgonguni á hesum øki.

Flokkurin hevur flutt seg nakað við at áleggja vinnuni tilfeingisgjald og avgjöld, men undir seinasta orðaskiftinum um uppskotið til leingja gjøldini, kom fram, at flokkurin í veruleikanum heldur, at tað als ikki gevur meining, at ein fiskivinna, sum seinastu árin bert hevur havt eitt samlað yvirskot uppá 115 milljónir krónur, nú skal gjalda 150 milljónir í tilfeingisgjaldið og avgjöldum.

Miðflokkurin

Miðflokkurin er partur av samgonguni. Flokkurin royndir at finna eina loysn, sum báðir teir størri flokkarnir kunnu taka undir við.

Fólkaflokkurin heldur fast uppá, at útlendingar ikki skulu sleppa at hava lut í føroysku fiskivinnuni, meðan Sambandsflokkurin í útgangsstøði heldur, at ein partur av rættindunum eigur at seljast á uppboði.

–Vit hava skotið upp, at útlendingar ikki sleppa at eiga í vinnuni og so hava vit eisini skotið upp, at eini 10-

15 prosent av rættindunum verða seld á uppboði, sigur Bill Justinussen, Mið-flokkurin.

Enn er andstøðan ikki boðsend til samráðingar, men undir viðgerðini í seinastu viku, segði formaður Miðflokksins, at um vilji er til semju, so kann hon fáast eftir heilt stuttari tíð.

Andstøðan

Bill Justinussen, Miðflokkurin, sigur, at flokkrin heldur fast um, at ein partur skal seljast um uppboðssølu, tí tað eftir teirra meting er einasti máti, at nýggir aktørar fáa lut í vinnuni.

Sama grundgeving er ein partur av kravinum hjá Tjóðveldi og ikki minst Framsókn, tá ið báðir flokkarnir vilja hava selt loyvir á uppboðssølu.

Framsókn fyrst og fremst, tí flokkurin er liberalur.

Í grein vísir Poul Michelsen, Framsókn á, at hetta letur upp fyri møguleikum hjá øðrum at sleppa framat:

–Í eini slíkari liberalari skipan fáa tey sum halda seg framat bæði møguleika at fiska, selja og framleiða. Vit tosa um eina liberala skipan, har vinnan virkar undir treytum, sum tey kunnu fyrihalda seg til, leggur formaðurin í Framsókn afturat.

Javnarflokkurin og Tjóðveldi

Teir báðir størri andstöðuflokkarnir, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin, eru heldur ikki heilt samdir um, hvussu fiskivinnan skal skipast í framtíðini.

Tjóðveldi heldur fast um, at rættindini eiga at fara um uppboðssølu, meðan Javnaðarflokkurin hevur veird meira afturhaldin á hesum øki. Aksel V. Johannesen sigur, at teirra hugsan er, at ein

so líðandi fer til, at loyvini verða bygd á marknaðarprísir, men at hetta sjálvandi ikki kann gerast í einum lopi.

Hann vísir á, eins og fleiri aðrir, at alt sjálvandi skal byggja á føroyskar sáttmálar og hann sigur, at fiskimaðurin ikki skal rinda fyri keyp av loyvum ella kvotum.

Fólkaflokkurin hevur sagt nokkso knívskarpt, at útlendingar ikki eiga at fáa lut í føroysku fiskivinnuni, men aðrir flokkar halda, at hetta ikki eigur at vera so.

Útlendignar kunnu sjálvandi vera ein partur av øllum, men tað krevur, at feløgini hava sæti í Føroyum og at føroysk lóg og føroyskir sáttmálar við manningarfeløgini verða hildnir.

Løgtingið kemur samant aftur í næstu viku, men nær beinleiðis samráðingar fara í gongd millum flokkarnar um lógina um vinnuligan fiskiskap, er ikki ásett enn.

Búskaparráðið hevur í seinastu búskaparfrágreiðingini vísti á, at einar 350 milljónir eiga at fáast fyri fiskirættindi og avgjöld, men tá er eisini roknað við, at størri parturin verður tikin av teimum yvirnormalu lønunum.

Sett í samband við figgjarlógina, sum á leið javnvigar við 4,5 milljardum krónum og í meðal hevur ein vøkstur á leið 200 milljónir krónur, so eru 350 milljónir krónur ein lítill partur.

Serliga tá ið hugsað verður um, at longu nú geva gjøldini 140 milljónir krónur.

POUL MICHELSEN

Vit vilja hava alt um eina uppboðssølu

AKSEL V. JOHANNESSEN

So líðandi eigur alt at byggja á marknaðarbúskap

BILL JUSTINUSSEN

Vit royndu at fáa hinar báðar flokkarnar í samgonguni at semjast